

การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน
โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

Development of Instructional Management Skills of Teachers to Promote
Students' Reading and Writing at Ban Tha Ngam School under the Office of

Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3

รุ่งนภา กิจแก้ว*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพธิ์ใส**

ดร.วีระวัฒน์ ดวงใจ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 2) หาแนวทางในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม 3) ติดตามผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการ 2 วนรอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกตการณ์ (Observation) และ 4) การสะท้อนกลับ (Reflection) และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการวิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน พบว่า
 - 1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ครูไม่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ไม่เป็นปัจจุบัน
 - 1.2 ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน และขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การนิเทศภายใน
3. ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน พบว่า ครูมีความรู้ และเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 15 คน สามารถอ่านและเขียนได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้, การส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** กรรมการบริหารครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to investigate conditions and problems on instructional management of teachers to promote students' reading and writing at Ban Tha Ngam School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3, 2) to establish the guidelines for developing instructional management skills of teachers to promote students' reading and writing at Ban Tha Ngam School, and 3) to follow up the effects after the intervention. The Action Research of two spirals comprising four stages: planning, action, observation and reflection. The samples were 8 co-researchers and 23 informants. The research instruments were observation forms, interview forms and assessment forms. The statistics used for quantitative analysis were mean, percentage and standard deviation.

The results were as follows:

1. The conditions and problems concerning instructional management of teachers to promote students' reading and writing at Ban Tha Ngam School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3 revealed that:

1.1 In terms of conditions, the teachers did not prepare written lesson plans in advance. Thus the lesson plans were not suitable for students and outdated.

1.2 The problems in terms of instructional management skills revealed that the teachers lacked knowledge and understanding on how to write lesson plans to improve students' reading and writing. In addition, the teachers lacked skills on creating lesson plans to improve students' reading and writing problems.

2. The guidelines for developing teachers' instructional management skills to promote students' reading and writing involved three means: 1) a best practice visit, 2) a workshop, and 3) an internal supervision.

3. The effects after the intervention revealed that 100 percentage of teachers gained better knowledge and understanding of how to write lesson plans. In terms of instructional management, teachers were able to implement the created lesson plan. The students with problems on reading and writing were also able to read and write correctly.

Keywords : Instructional Management Skills, Reading and Writing Promotion

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 49 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นๆ และในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการนโยบายด้านการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของ

ความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2550, หน้า 23-24)

ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมือง ทั้งนี้เพราะครูต้องรับหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ จนบุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป (ยนต์ ชุ่มจิต, 2553, หน้า 32) แต่ในอดีตที่ผ่านมาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้มีปัญหาหลายประการ อาทิ การพัฒนาที่ผ่านมาดำเนินการไม่ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาอย่างแท้จริง การพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการหรือความบกพร่องของครู เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแล้วให้ครูเป็นผู้สมัครเข้ารับการพัฒนา หรือให้โควตาแก่โรงเรียนจัดส่งครูเข้ารับการพัฒนา ทำให้การพัฒนาไม่สอดคล้องกับความต้องการและนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างแท้จริง จึงทำให้การใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ได้รับการพัฒนาไม่สามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนของครูเท่าที่ควร ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวมักเป็นการพัฒนาภายนอกสถานศึกษา ทำให้ครูละทิ้งห้องเรียนเพื่อไปรับการพัฒนา แล้วมอบหมายให้เพื่อนครูทำการสอนแทน ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการสอนแทนย่อมด้อยกว่าที่ควรจะเป็นและนักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การดำรงชีวิตประจำวันของคนเรามีการสื่อสารระหว่างกันหลากหลายวิธี ซึ่งส่วนมากจะอาศัยการอ่านและการเขียนที่เป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อความหมายถึงกันได้ถูกต้อง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กล่าวคือ ต้องวางรากฐานที่ดีต้องอ่าน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงถือได้ว่าการอ่านสำคัญที่สุด ครูจึงจำเป็นต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ การใช้กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ฝึกการปฏิบัติ ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้และเกิดการใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2) นอกจากนี้ครูจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะกระบวนการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียน ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษแล้วครูต้องเข้าใจถึงปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงความแตกต่างทางสติปัญญาและความแตกต่างทางพื้นฐานของครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 1)

คำถามของการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร
3. ผลการใช้แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร

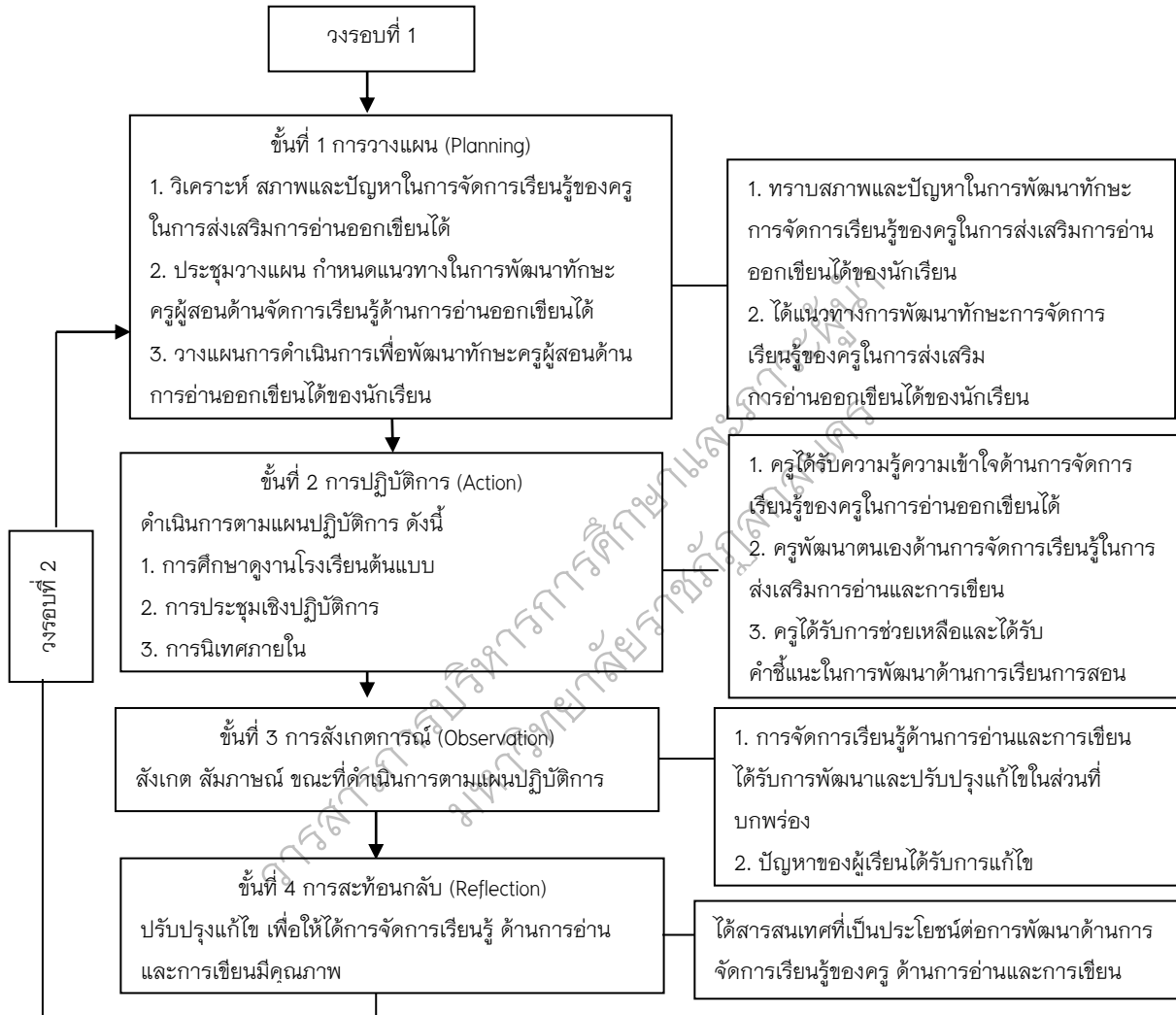
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายการวิจัยไว้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน คือ นางสาวรุ่งนภา กิจแก้ว ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 7 คน เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และสามารถนำไปจัดการเรียนรู้หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 23 คน ประกอบด้วย 1.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่างาม จำนวน 1 คน 1.2.2 ตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน 1.2.3 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน จำนวน 15 คน 1.2.4 วิทยากรผู้ให้การอบรม จำนวน 1 คน คือ นายพงศ์ศักดิ์ คนหมั่น

1.3 กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านออกและเขียนได้จำนวน 15 คน

1.4 ผู้นิเทศ นางสาววิภา วงศ์อำมาตย์ หัวหน้าบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านท่างาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสังเกตจำนวน 2 ชุด ได้แก่ 1.1 แบบสังเกตการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ฉบับที่ 1
1.2 แบบสังเกตการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ฉบับที่ 2

2. แบบสัมภาษณ์จำนวน 4 ชุด ได้แก่ 2.1 แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม 2.2 แบบสัมภาษณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม 2.3 แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม 2.4 แบบสัมภาษณ์ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม

3. แบบประเมิน มี 5 ชุด ได้แก่ 3.1 แบบประเมินพฤติกรรมของครูด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3.2 แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3.3 แบบประเมินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 3.4 แบบประเมินพฤติกรรมก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาของพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 3.5 แบบประเมินพฤติกรรมของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมระดมสมองโดยใช้แบบสอบถามครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบถามกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก่อน

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถาม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายขณะทำการสังเกตการณ์ร่วมปฏิบัติการกิจกรรม

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศภายใน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน นิเทศกลุ่มเป้าหมาย และบันทึกผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้ดำเนินการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ค่าร้อยละความก้าวหน้า

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน พบว่า
 - 1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ครูไม่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ไม่เป็นปัจจุบัน
 - 1.2 ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน และขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม ประกอบด้วย 1) การศึกษาดูงาน 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การนิเทศภายใน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน และการเขียนของนักเรียน
3. ผลการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ครูสามารถเตรียมใช้แผนการจัดการเรียนรู้ไปวางแผนในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนจำนวน 15 คน ที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปรากฏว่า ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้หลายฝ่าย คือ ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ครูผู้สอน ผู้บริหาร นักเรียน และวิทยากร ทำให้การวิจัยดำเนินการไปด้วยดี และได้มีการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านท่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ในด้านสภาพครูไม่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ไม่เป็นปัจจุบันด้านปัญหาที่พบคือครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน และขาดทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและการเขียน

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่มีปัญหาค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสนศักดิ์ พิเศษ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาศักยภาพครูในด้านการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียน ชุมชนเอื้องกอนาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของครูที่พบ คือ ขาดเทคนิควิธีการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขาดการกำกับติดตามเอาใจใส่กับนักเรียน อย่างต่อเนื่อง และขาดการปรึกษาหารือในเรื่องทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน เนื่องจากครูไม่ได้รับการ พัฒนาด้านความรู้ การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่าน และการเขียนของนักเรียนได้ดำเนินการโดยใช้แนวทาง 3 แนวทาง ได้แก่

2.1 การศึกษาดูงาน โดยกำหนดการศึกษาดูงานโรงเรียนผลการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านโพนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามศึกษาดูงานในวันที่ 6 เดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาดูงานพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนมากขึ้น มีทักษะ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

จากเหตุผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mathias, S.C. (2013, Abstract) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านและการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษาของครูประจำชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ในเมืองมอนเซ่ ประเทศแซมเบีย แนวทางการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนของ นักเรียน แนวทางการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า หากผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ ในสภาพจริงทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนก็มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 29-30 ตุลาคม 2559 โดยผู้ร่วมวิจัย ทั้งหมด 7 คน สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 จึงสามารถนำแผนการจัดการ เรียนรู้ ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนจำนวน 15 คน ที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน ชัยชนะนทร์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบัณฑิตวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ คือ ประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ สามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียน

2.3 การนิเทศ โดยมีการนิเทศโดยหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนซึ่งดำเนินการในวงรอบที่ 1 ปรากฏว่า ผู้ร่วมวิจัยยังต้องมีการปรับปรุง จำนวน 3 คน ต่อมาได้ทำการนิเทศในวงรอบที่ 2 ในวันที่ 4-26 เดือนมกราคม 2560 ซึ่งปรากฏว่าผู้ร่วมวิจัยที่ปรับปรุงสามารถพัฒนาโดยการให้คำแนะนำจากผู้นิเทศ จนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

จากการพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้วดำเนินการเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาในการอ่านและการเขียนแล้ว ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนา นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ส่งผลให้ครูเอาใจใส่ ดูแล และเข้าใจ นักเรียนมากขึ้น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน และการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยส่งผลให้ครูเอาใจใส่ ดูแล และเข้าใจนักเรียนมากขึ้น การประชุมเชิง ปฏิบัติการ เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ประกอบกับวิทยากรที่มาบรรยายให้ความรู้นั้นมีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในด้าน

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน และการเขียนมีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตรการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการได้รับความรู้อย่างเต็มที่

จากเหตุผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของแสนศักดิ์ พิเศษ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในด้านการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนเอื้องกอนาคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งการพัฒนาศักยภาพครูในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ดำเนินการโดยศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในผลการพัฒนา ศักยภาพครู พบว่าหลังการพัฒนาครูมีความรู้ความเข้าใจทักษะกระบวนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้

3. ผลในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน พบว่า ผลการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูได้รับความรู้ และเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น สามารถวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ล่วงหน้า เป็นปัจจุบัน หรือพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการกำหนดขั้นตอนที่ครุ่มุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิด พฤติกรรมการเรียนรู้เนื้อหา และประสบการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพร้อมกันมากยิ่งขึ้น ทำให้ครู ประจำชั้นทุกคนเกิดความพึงพอใจ และสามารถร่วมมือแก้ปัญหาพฤติกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทยของ นักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาในการอ่านและการเขียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่น่าพอใจ และสามารถ ร่วมมือแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาในการอ่านและการเขียนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ น่าพอใจ นักเรียนสนใจ ตั้งใจเรียนมีความกระตือรือร้น เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการค้นคว้า ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ดีคิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง มีนิสัยรักการอ่านในเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน เวลาว่าง นักเรียนนักเรียนจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด เห็นได้จากสถิติการใช้บริการห้องสมุดของนักเรียนกลุ่มที่เป็น กลุ่มเป้าหมายสูงขึ้น โรงเรียนพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน ชัดียนนท์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้าน การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบัณฑิตวิทยา อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า หลังการพัฒนาทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในการ จัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียน ผลการศึกษาความเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียน เมื่อสรุปเป็นรายห้อง พบว่า หลังเรียนเฉลี่ย 8.54 คะแนนทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 6.95 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนัก และเห็น ความสำคัญ มีความรู้ ความเข้าใจในการอ่านและการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 โรงเรียนสามารถนำวิจัยปฏิบัติการไปประยุกต์ใช้พัฒนางานด้านอื่นๆ เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครู ด้านการผลิตสื่อนวัตกรรม การวิจัยเพื่อพัฒนาห้องเรียน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาหลักอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้พื้นฐาน

1.4 บุคลากรทุกคนควรเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และมีความตระหนักที่จะพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการอ่านและการเขียน

1.5 แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเฉพาะด้านเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้น เช่น การพัฒนาโครงการรักการอ่าน การพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2 ควรใช้กิจกรรมประกอบการวิจัยที่หลากหลายนอกเหนือไปจากการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

คุรุสภาลาดพร้าว.

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

กัลยารัตน์ ชีระชนชัยกุล. (2557). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

กำชัย ทองหล่อ. (2552). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น (1977).

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินดา สุจริต. (2555). *การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาด้วยเทคนิค CIRC โรงเรียนชุมชนพอกใหญ่ไทยสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communication*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ชูชาติ พวงสมจิตร. (2558). *การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. เข้าถึงได้จาก

<http://business.payap.ac.th/ba-km/kmA1.pdf>.

ไชยา ภาวะบุตร. (2554). *ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 9*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปรัดณี สีลา. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD+R. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรีญา หิรัญประดิษฐ์. (2554). การใช้ภาษาไทยในวงราชการ พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอ็กเซอร์เน็ท.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). ความเป็นครู พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยุพิน โถคำนาม. (2555). การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน โรงเรียนบ้านผักคำกู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงวน ขัติยมนท์. (2557). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบัณฑิตวิทยาลัยอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). คู่มือดำเนิการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคู่มือ การเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- แสนศักดิ์ พิเดช. (2556). การพัฒนาศักยภาพครูในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนเอื้องก่อนาคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Mathias, S. C. (2013). Teachers' practices in the teaching of reading and writing towards supporting learners with reading difficulties at lower primary: A case study of teachers for fourth-graders in Monze District-Zambia. (Master's thesis, University of OSLO). Retrieved from <http://www.duo.uio.no/handle/10852/36638>.